



Štev. 52.

V Ljubljani, v sredo 26. decembra 1917.

Leto IV.



Avstrijska havbica 15 cm v hipu pred strelom. Ko bo podčastnik nagnil roko, bo ognjiščar potegnil za vrv in top bo ustrelil.

Alois Jirasek:

Modrijana.

Stari okop poljske baterije kraj gozdčiča, napol zasut, zarasel z grmovjem, stoji že dobrih sto let v samoti. Samoedini je ostal od vseh okopov in nasipov, ki so se vlekli tod po planini v dolgi črti in skrivali številne pruske topove, naperjene proti cesarski, z zakopi zavarovani armadi. Zdaj je podo-

prusko sprednjo stražo.

„Kako to, tisi Bramburak ingovoriš češki?“
„Sem Čeh, s Kladsko od čeških granic. Služim po volji božji že drugo leto —“

„Pobožen je,“ je pomislil Suk sam pri sebi. „Gotovo je helvet.“ In izrazil je svoje domnevanje na glas. Prusak je pritrdil.

„In kako ti pravijo?“

„Jan Kolačni.“

„Ampak midva se takole razgovarjava

zasnežene gorske svoje koč.

„Kam?“

„Sem, k meni. Imam polno steklenico —“

Suk je ostrmel. Zbudila se mu je nezaupnost. Morda je to kakšna zvižaja — in pa iti z odkazanega mesta! Kolačni ga je razumel.

„Ne boj se, prijatelj! Kako bi ti mogel prizadeti kaj zlega? Odloživa orožje in vsak na pol poti.“ — Ta glas ne vara, in Suk je videl, kako naslanja Kolačni svojo puško na deblo. Ozrl se je in šel. Na pol poti sta se vojaka srečala. Pruski sovražnik je podal roko z odkritosrčno iskrenostjo.

„Le pojdi in ne boj se, saj nisva drug drugemu storila nič hudega, sva brata ene krvi, pa kaj naju briga, kaj so si storili gospodje?“ je rekel helvet, pismouk, potomec bratskih emigrantov. In veseli mladenič iz češkega kraljestva ga je razumel.

Kakor sta modrovala tadva tukaj, tako so pač modrovali pred njima mnogi in bodo modrovali, pa naj so kralji fitozofi ali filozofi kralji, kakor je sanjal Platon. —

„In tukajle se je to končalo,“ je dodal stari boter, ki mi je pravil ta dogodek iz davnih spominov, in pokazal na zapuščeno baterijo, kjer sva počivala. — „Oba modrijana sta se zakramljala, in zasačili so ju. Tukajle je sedel pruski kralj in semkaj so privedli Kolačnega na sodbo. Povedal je vse po pravici in takoj nato so ga tamle za baterijo ustrelili. Oni drugi je svincu in smodniku ušel. Toda teči je moral skozi krvavo ulico in Bog ve, kje je odskakal ostalo kazen.“

I kajpak, kaj bi z vojsko, ki modruje in uvažuje!*

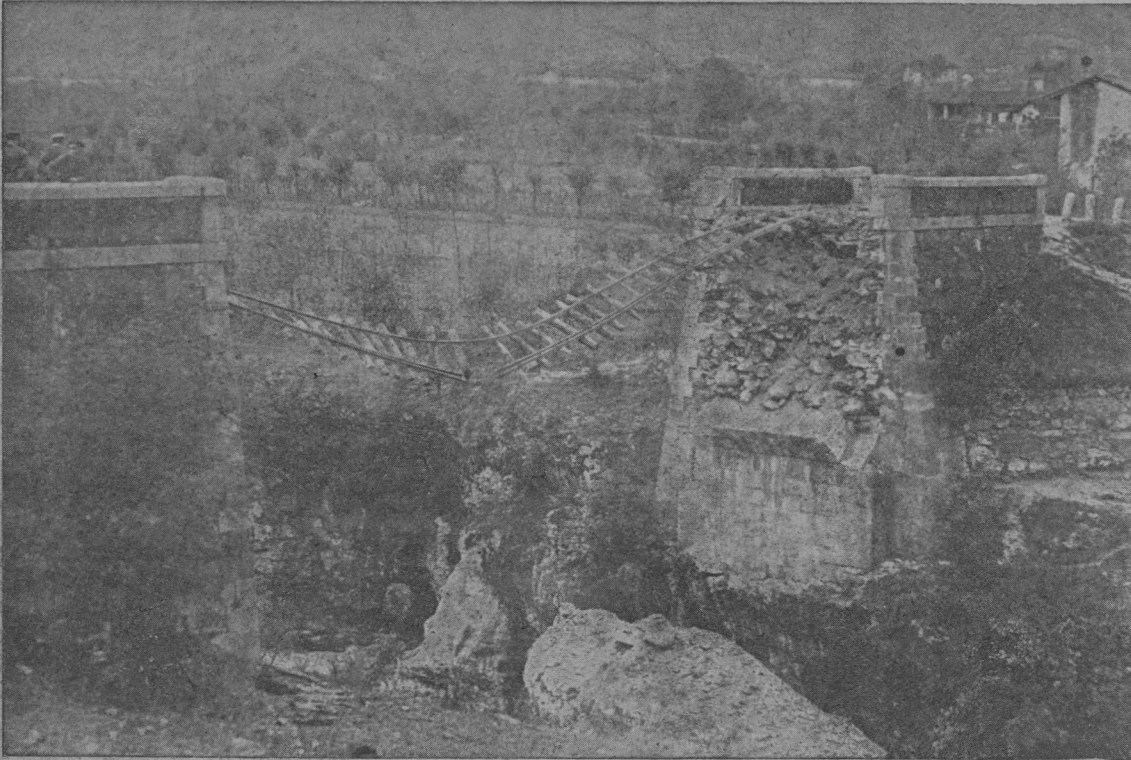
E. G. Brat:

Beg za milijoni.

Roman Slovenca Amerikanca.

22. nadaljevanje.

»Zdaj si sezuj le še svoje čevlje in jih postavi pred duri!« je dejal Jack. »Pa za-



Porušeni železniški most preko Nadiže v Benečiji.

ben davnoveki mogili, v kateri si pastirji ob meglenih in hladnih podvečerih kurijo ogenj in s katere vriskajo tja v daljavo.

L. 1778 v vojni za bavarsko dedščino je bil ves kraj pri Medhuj in gornjem Polabju, živeč dve armadi, sličen ogromnemu mravljišču. Na čelu pruske vojske Friderik, nasproti Jožef, oba filozofa.

Gosta megla je legla na krajino kakor globoko jezero. Bilo je zelo zgodaj, tiho, mirno, kakor bi ne bilo niti vojaka v bližini. Nikjer se ni smelo zvoniti, toda namesto zvonjenja je zadonel spev moškega glasu: „Kdor varstvu se Najvišjega —“

To pesem je zaslišal Vaclav Suk, prostak ces. polka v Hillerjevega, stoječ daleč na prednji straži ob kraju travnatoga dola. Gosto grmovje ga je napol skrivalo. Ker je bil mraz, si je zavihal sivi plašč prav pod trirogí klobuk, tako da mu ni bilo videti niti čopka. Naenkrat ta pesem — in kakor baš njemu nasproti! Tam je vendar že sovražnik — kako to tedaj?

Suk je prepeval najrajši kakšno posvetno s kameradi ob ognju ali pred šotorom mlade marketanke, toda zdaj ga je pobožni spev ganil. Saj ga je prepevala nekdanj doma babica iz hiše v kamro, iz kamre na pristrešek, kadar je klopotajoča s copatami budila vse poslopje.

Tudi Suk je zapel. Glas nasproti je za hip utihnil, a zopet zazvenel in po valovih nalahko se dvigajoče megle je plavala starodavna pesem.

Toda Vaclav ni vztrajal dolgo; radovednost je bila premočna. Oni tam za dolino je pel dalje kakor kantor in zdelo se je, da hoče verze dopeti, kakor je to delala Sukova babica.

„Hej, ti tam, si vojak?“

Tako je začel Suk in ni govoril v gluho meglo. Zvedel je, da govori z vojakom, s

* Iz Jiráskove knjige „Z různých dob“, III. del.

— kaj bi pač rekli naši gospodje —?!“

„Mari delava kaj slabega?“

„Seveda, rojaka sva, oba Čeha. Kdaj se kaj takega naključí!“

Pogovor je obtičal. Suk je videl skozi



Laška kavalarija, ki se je pred našo ofenzivo prva umaknila na jug.

trgajočo se meglo silhueto pruskega vojaka v špičasti čaki, podobni škofovski čepici. Stal je poleg stare košate bukve. Čez trenotek je začel Suk: „Je to danes zima —“

„Je. Pridi se pogret,“ — in Kolačni je rekel to tako iskreno, kakor bi stal na pragu

kleni! — Prav imenitno bova spala ... Veš še, kako sva spala takole prvo noč, ko si me pripeljal sirotka semkaj iz domovine? Bridko mi je bilo takrat ... vse tako tuje, neznano ... jokal sem ... Ti pa si me uspaval z lepo pravljico. O Bog, hudo mi

je bilo in vendar tako lepo, striček! — Ampak tole tvoje vince nocoj je bilo dobro. Izborno se bo spalo — celo brez pravljice... Leško noč, striček!

Ko se je pol ure nato vrnila kuharica domov, je ležala vila v temi, in tiho se je odplazila v podstrešno sobico. Jack in stric pa je nista niti čutila priti.

XVI. Debata o filistrstvu.

Jack je že nekaj časa bedel, ko je zaslišal, da so se odprla jedilnična vrata in so se bližali spalnici plazeči se koraki. Takoj nato je, za durmi lahko zaropotalo. Kuharica je prinesla izlikane čevlje ter jih je postavila pred spalnične duri.

»Slišite!« je zaklical Jack in posnemal stričev glas. »Na mizi leži pismo. Odnosite ga precej adresatu! Pripravite zajtrk in ga pustite na štedilniku! Obenem greste lahko takoj na trg.«

»Da, gospod svetnik!« je zagostolela kuharica z najslajšim glasom. »Vse pripravim, odnesem pismo in pojdem na trg.«

»Zbogom! Pa dobro opravite?« je odgovoril Jack in se ozrl. Stric, ležeč vznak, je bil rdeč kot rak in kihal je, kakor bi ga hotelo zadušiti. Svetnik se je smejal, da se je tresla postelj pod njim.

Jack mu je pomežiknil in si položil kazalec na usta, stric pa se vrgel na stran ter začel kašljati in pljuvati.

V jedilnici je tekala kuharica semtertja, rožljala z žličicami in skodelami, nato pa je odšla. Zunaj je zaloputnilo: večna vrata so padla v sklep.

»Kdo pa je to rajsko bitje?« je vprašal Jack strica, ki je tudi vstajal.

»Marta Zippel, samska devica, stara 38 let!« je odgovoril stric, ki se je še vedno smejal. »Ampak moj glas znaš imenitno imitirati! Zlodja, kar prestrašil sem se, ko sem zaslišal z divana govoriti samega sebe! Haha!«

»I, no, to ni za bivšega igralca — renomiranega komika — nobena posebna umetnost!« je odklonil Jack in se obual. »Kako

in počesan. Tudi stric je bil medtem s svojo toaleto gotov.

»Halo, le brž!« je zaklical Jack. »Zdaj prinesem zajtrk! Za te kavo, zame pa še kaj boljšega.«

Zopet je stekel v kuhinjo ter prinesel kangljici z mlekom in črno kavo na tasi. Stric je sedel za svojo skodelico ter si takoj pripravil belo kavo. Jack se je vrnil še tretjič v kuhinjo ter prinesel na ponvici kar

ne?« je opomnil smehljaje.

»V Nemčiji pa zato preveč spite, ne?« je odvrnil Jack. »Energijo življenja je treba pač nadomestiti tako ali tako. Vprašanje je, katera metoda je zabavnejša.«

Ko se je Jack nasitil, je nesel ponvico zopet nazaj v kuhinjo, jo umil ter obesil na njeno prejšnje mesto. Tudi gnjat in štruco je spravil v jedilno shrambo. Jajčne lupine pa je sežgal že poprej. Takisto je urno in



Po sledovih bežeče laške armade: Uničeni laški top in ubit laški topničar. Na desni municija.

šestero ocvrtih jajec.

»Nič bati se!« je miril strica. »Tvoja Heba ne opazi ničesar. V kuhinji stoji še cel zaboj jajec, ki jih gotovo ne prešteva!«

Tako sta zajtrkovala. Cel košek hrusta-

spretno izbrisal vse sledove svojega kulnaričnega delovanja.

»Tako, zdaj se pa še kaj pomeniva,« je dejal Jack in si prižgal smotko. »Komaj uro še utegneva...«

»In potem?«

»Potem moram oditi seveda. Že zaradi tvoje Dulcineje.«

»Nikakor ne!« je ugovarjal svetnik. »Stvar je zdaj vendar čisto drugačna. Sinoči na ulici sem moral kajpada misliti, da si izgubljenec..., danes pa...«

»Ne, ne... nič se ni izpremenilo, stric,« je dejal Jack, »Odvadi se evropskega filistrskega naziranja in ne presočaj ljudi po obleki! Ti si me smatral za izgubljenca, ker si me videl pred seboj zamažanega in neumitega v ubožni obleki, — a sem milijonarjev zet in prvi blagajnik velike banke. Mi v Ameriki pa smo prepričani, da tiči v najelegantnejši obleki evropskega priseljenca navadno moralna ali finančna propalica. Obleka ne dela človeka... Ampak pogovoriti se imava o nečem drugem. Ti si jurist — velik, znamenit jurist. V Evropi imajo juristi pretiran ugled, — v Ameriki jih prav nič bolj ne spoštujemo kakor delavce. Dober delavec ima celo stokrat več ugleda kot slab jurist. In taki slabi juristi so v Evropi večinoma vsi.«

»Čemu pa se torej obračaš do mene, ki sem tudi jurist?« se je čudil stric z neprijetnim čutom.

»Zato ker si pač redka izjema med evropskimi juristi — ker si dober jurist,« ga je pomiril Jack. »Baviš se pač le s pravoslovjem, — nisi niti politik, niti ekonom ali podjetnik, niti umetnik. Evropski juristi pa so navadno vse, — le juristi skoraj čisto nič. Zato so diletantje v vsem — a vendarle domišljavi in naduti, kakor bi bile njihove glave električne obločnice, ki sipljejo luč preko vsega sveta. Ali veš, zakaj je Evropa tako daleč



Iz osvobodjene Tirolske: Maša v krasni alpski panorami Dolomitov.

dolgo izostane zdaj ta tvoja mila devojka?«

»Vsaj dve uri je gotovo ne bo nazaj!« je odgovoril stric in lezel v svoje hlače. »Ampak vražji človek si pa le!«

Jack mu ni odgovoril, nego je tekel v kuhinjo ter se kmalu vrnil umit, okrtičen

vih žemljic je izginilo v Jackovem grlu, svetnik pa si je privoščil le dve. Z občudovanjem je opazoval Jacka, ki si je po jajcih in žemljicah priložil še velik kos gnjati in pošten krajec sinočnje štruce.

»V Ameriki pa vendar malo preveč jeste,

za Ameriko? Zato ker imajo po njej profesorji in juristi preveč besede! V Ameriki je nimajo nič več kot inženjerji, trgovci, obrtniki, kmetje, uradniki in drugi stanovi.«

Svetnik je postajal nestrpen. Očividno Jack ni mogel začeti s pravim predmetom ter je skušal dospeti po ovinku do stvari, ki ga je pekla.

»Za jurista gotovo nisi bil rojen,« je dejal svetnik že nekoliko nevoljen. »Boga hvali, da te je vrglo na trgovsko plat ter da si padel tako na mehko! Kot jurist bi bil gotovo — pogorel...«

»V Evropi, gotovo!« je pritrdil Jack. »Kazenski zakon mi je sploh najbolj nesimpatična knjiga in vse, kar je v zvezi s paragrafi, mi smrdi po ječah in vislicah!«

»Fantast in anarhist!« je vzkliknil svetnik.

»A tudi sodniki so zame prav posebno nesimpatična človeška vrsta — izvzemši ti, seveda!« je nadaljeval Jack. »Sodnik deli človeštvo le v zločince in nezločince, kakor dele profesorji dijake v genije in tepce. Toda to je napačno. Ljudje so namreč zločinci, nezločinci — to so namreč filistri! — in pa ljudje, ki niso niti zločinci niti filistri.«

»K tem spadaš seveda ti!«

»Kajpada! K tem spada številno največji del človeštva. Glavna gonilna sila teh ljudi je zlasti fantazija. S pomočjo svoje fantazije vidijo vnaprej stvari, ki jih drugi še niti ne slutijo, ter skušajo na življenje vnaprej vplivati tako, da dosežejo prej ali slej zaželjen cilj in uspeh. In tak uspeh vendar ni zmerom zločinski.«

»Kdo pa to trdi?«

»Vi — juristi in profesorji, filistri — izvzemši ti, seveda!« je vzkričel Jack in takoj zopet mirno nadaljeval:

»Vzemiva n. pr. sledeči slučaj iz moje sedanje prakse! Jaz sem prvi knjigovodja in blagajnik banke Hegan, — skratka desna roka šefova. Vzemiva, da zaide ta banka zaradi premalo preišljenih špekulacij in lehkomišelnosti v ostalem vrlega šefa na rob poloma. Vzemiva dalje, da me vežejo s šefom čustva najgloblje hvaležnosti, kar je

majati — je na tem, da v hipu propade vse. Da to preprečim, grem in popravim knjige na tvrdkiño korist!«

»Tega ne smeš!« je vzkliknil stric ogorčen.

»Vzemiva samo, da to storim!« se je zasmel Jack. »In zakaj bi ne? V Ameriki je vse mogoče.«

»Ker pač niste filistri?!«

»Tudi iz drugih vzrokov... Ampak

delati nič drugega, kakor knjige dalje potvarjati ter kvečjemu tiho upati, da se šefu končno vendarle na borzi posreči, ujeti velik dobiček, s katerim pokrije razliko med 'debet' in 'credit'. Tako potvarjanje bančnih knjig je seveda mnogo težavnejša umetnost, kakor banalno sleparstvo ubežnih blagajnikov. Za to je treba posebnega znanja. — A medtem se špekulira dalje... tudi jaz špekuliram, a — — vse zaman. In kaj se zgodi zdaj?«



Naš cesar na vrhuncu hriba sv. Mihaela ob Soči, ki so ga po zadnji ofenzivi Lahi opustili.

vzemiva torej: jaz sem ponaredil knjige, ne da je šef to opazil! Nasprotno. Prepričal se je iz knjig, da banka trdno stoji, da gre kupčija izvrstno, da je vse v najlepšem redu. Kaj se bo zdaj zgodilo?«

»Polom in — ječa!« se je nekako razveselil sodni svetnik.

»Še ne!« je ugovarjal Jack. »Prezgodaj se veseliš, sodnik krvnik! Še stoji tvrdka na videz sijajno, — še deluje brezhibno, in vsi živimo kakor brez skrbi. Bankine bilance so izvrstne! Banka celo zvišuje plače uradništvu! Skratka, ničesar ne pozabimo, kar more narositi javnosti čim več peska v oči. A zdaj pride usodni dan: naslednjega jutra je treba plačati dva milijona dolarjev. Za banko pravzaprav malenkost, a — če je blagajna skoraj prazna...! Saj se denar lahko izposodi — a vse se zve — zbudi se sum — tisoč oči preži na nas — hitro se razširi, da smo v plačilnih stiskah — kredit je izgubljen — ž njim pa bankrot gotov. Plačati je treba dva milijona dolarjev, a nikjer jih ni vzeti brez nevarnosti, da začne razpad nemudoma. Tu se rodi v blagajnikovi fantaziji — filistri bi rekli mirno: v njegovi zločinski fantaziji! — famozna, sijajna, originalna ideja: 'Dva milijona dolarjev, ki sploh ne eksistirajo, ukradem in pobegnem!' — In zdaj vprašam tebe, dragi stric in zaslužno veleugledni jurist: kako sodiš o takem blagajniku?«

»Jaz?!« se je začudil svetnik. »Komu bi bilo s tem pomagano? Firma mora vendarle falirati. Tak načrt se mi zdi naravnost blazen.«

»Oho!« je vzkliknil Jack. »Zakaj precej — blazen? Vam Evropejcem se zdi vse novo — blazno! Mi Amerikanci smo eksaltiranci, pretiranci, prave prismode. Kajpada! Konservativci ste vsi, celo tisti, ki si domišljate, da ste najnaprednejši. Konservativni branjevci brez novih idej, a tudi brez poguma in podjetnosti. O originalnosti niti govora ni!«

»No, dobro — recimo, da govoriš resnico!« je dejal stric porogljivo. — »Pa mi povej sam s svojo ameriansko pametjo, kaj je pomagano banki s tako neukusno komedijo?«



Naš cesar na poveljniškem mostu torpednega čolna v Adriji.

tudi resnica, saj me je rešil iz skrajnega obupa. Ampak vzemiva, da ga vzlic svoji hvaležnosti in udanosti ne morem poboljšati, — da ga ne morem zadržati od blaznih špekulacij. Kaj se bo zgodilo? Kaj se mora zgoditi? — Banka izgubi svoj kredit — se začne

»Lehkomišelnost bo špekuliral pač dalje še blazneje!«

»Kajpada!« je pritrdil Jack. »Zakopal se bo v čim dalje večje dolgove ter spravil tvrdko na boben. Jaz, njegov zvesti, hvaležni uradnik, njegova desna roka, pa ne morem

»Prav mnogo: dal sem ji namreč — časa!« Ker je stric pogledal debelo, je nadaljeval Jack: »Cas pridobljen — vse dobljeno! Dveh milijonov dolarjev tvrdka res ne more takoj plačati, toda ker sta bila milijona ukradena in ker mora upnik upati, da denar vendarle kasneje dobi, mora hočeš nočes dovoliti — odlog.«

»Hm!« je dejal svetnik in se sklonil naprej, »nevarna igra! Enkrat se ta sleparija

»Ne, ne, — ni mogoče!« je izjavil Jack in iskal svojo čepico. »Ti si sodnik — jaz pa tat milijonov!«

»Ti?! Za Boga...!« Svetnik se je napol dvignil izza mize ter buljil v nečaka, kakor bi se bil pred njim pojavil opasen norec.

»Tat milijonov, ki jih sploh ni bilo,« je potrdil Jack. »Historija, ki sem ti jo pravkar zaupal, je namreč popolnoma resnična.«



Naš tren tabori na poti preko Benečije. Na vozež živila, municija in drug materijal.

vendarle razkrije, in kredit je — fuč!«

»Čemu neki!« je ugovarjal Jack zmagovito. »Reciva, da tvrdka medtem z bakrovimi ali drugimi borznimi papirji zasluži tri milijone! S tem poplača dolg in ima še milijon povrh. Blagajnik se nato vrne domov, pove šefu svoje potvorbe v knjigah, in šef ga pritisne hvaležen na svoje prsi, — saj mu je banko rešil!«

Stric je zmajeval glavo. »No, dà... če bi šlo v življenju vse tako gladko in idilično! Konec tvoje historije se mi zdi celo za naš evropski okus precej neslano sentimentalno.«

»Pustiva torej konec, ki je itak še negotov,« je dejal Jack. »A odgovori mi: ali smatraš takega blagajnika še zdaj za — zločinca?«

»No, pred paragrafi vsekakor!« je odgovoril resnobno svetnik. »Slepar je, ker je osleparil šefa, upnika in javnost z dejstvi, ki niso obstojala ter je preprečil resnici in pravici svobodno pot.«

»Sleparil je iz plemenitega motiva in s plemenitim namenom!« je ugovarjal Jack. »Sicer pa: čemu rečeš 'sleparil'? V istini je vse skupaj le — potegnil, mistificiral iz skrajne nesebičnosti, v največji človekoljubnosti. Rešil je svojega ljubljenega šefa poloma, — rešil več tisoč ljudi ogromne škode, — rešil več sto uradnikov in bančnih nastavlencev, da niso izgubili svojega kruha! In upnik tudi ni bil prikrajšan, nego je dobil še obresti!«

»Dà, dà, — vse res... zagovornik bi imel najlažje stališče,« je priznal svetnik. »Toda ponarejanja, potvarjanja bančnih knjig pred zakonom ni mogoče oprostiti!«

»No, tudi to se še uredi, če Bog da in sreča junaška!« je dejal Jack in vstal. »Zdaj grem, stric! Hvala ti za gostoljublje...«

»Ali zakaj neki? Ostani vendar, spremi me do urada, potem se zabavaj kakor hočeš, dokler se ne vrnem!«

»Tristo! — Resnična, praviš?«

»Dà, tisti šef je Oliver Hegan v Chicagu in tisti prvi blagajnik sem — jaz.«

»Joj, tvoje Odiseje torej še vedno ni konec? Ti ubogi človek, kam si zabredel...«



Benečansko prebivalstvo beži v zaledje pred našo vojsko.

kako si se zaplel! Kaj pa nameravaš zdaj? — Ali so ti za petami? — O, o, seveda — zdaj razumem — Strenovo moraš takoj ostaviti — pri meni te ne sme nihče videti! To bi me onemogočilo... zaplelo v strašen škandal... o, o! Amerikanci ste vendarle

eksaltiranci!«

»Še vedno trdiš kaj takega, striček?« je vzkliknil Jack z bolestnim glasom.

Svetnik pa je planil k njemu, ga objel in krepko stisnil na svoje prsi.

»Jakob! Dragec! Čista očetoyska kri se pretaka po tvojih žilah: smel si, vztrajen, neustrašen in blag — kakor moj ubogi rajni brat. Imponiraš mi... strela, prav vesel sem te... res, ponosen bi bil nate, če bi ne bil jaz tak pruski filister — ampak prav imaš: izginiti moraš...«

»Morda se kmalu zopet vidiva,« je govoril Jack, ves srečen v stričevem objemu, »— za mano pridi v Chicago — srečni bomo, prepričaš se! Zdaj pa poskusim čim preje uiti preko ruske meje.«

»Ali imaš dovolj denarja?«

»Ali mi ga lahko posodiš? Potreboval bi pač... denarja ni nikoli dovolj za takšen beg pred slavnim Doddom...«

»Kdo pa je to — Dodd?« je vprašal stric, ki je že odpiral blagajno in iskal po njej.

»Najprebrisanjši ameriški detektiv — Bobby Dodd,« je pojasnil Jack ter spravil deset bankovcev po 100 mark. »Hvala! Vrnem ti jih z obrestmi. — Dodd mi je neprestano za petami. Parkrat me je že skoraj imel, a ušel sem mu doslej še zmerom. To je najzanimivejši beg in lov za milijoni! Neumno pri vsem tem je le to, da me lovi tudi moja ženka.«

»Kako? Žena te lovi v detektivski družbi? Ti ubožica —!«

Sugerirali so ji namreč prepričanje, da sem resničen blaznik ter da sem v blaznosti utekel z dvema milijonoma. In zdaj bega reva za mano, da mi vzame milijona ter me vtakne v blaznico!«

»Hahaha, — cela komedija zmešnjav — se je zabaval stric. »Pa zakaj ji ne poveš resnice?«

»V Chicagu nisem več utegnil. Ampak v Hamburgu sem ji razložil vse... toda kdo ve, če je ni Dodd zopet prepričal, da

sem vendarle blaznik. Pravzaprav bi se ti lahko odpeljal k nji v Hamburg — »Hotel Esplanade«, soba št. 23! ter ji stvar temeljito in strogo zaupno vnovič razložil...«

Naročite „Tedenske Slike!“

Oglasite se!

Klic po svobodni jugoslovanski državi je prešel že v zadnjo gorsko kočo. Stoletja in stoletja teptani dvigajo zopet svoje glave v velikem pričakovanju svobodne bodočnosti. Občina se za občino oglašča za svobodno ujedinjenje jugoslovanskega ozemlja. Sleherno srce sluti: sedaj prihaja oni veliki trenutek, ko se bo za vso daljno bodočnost odločila usoda našega naroda.

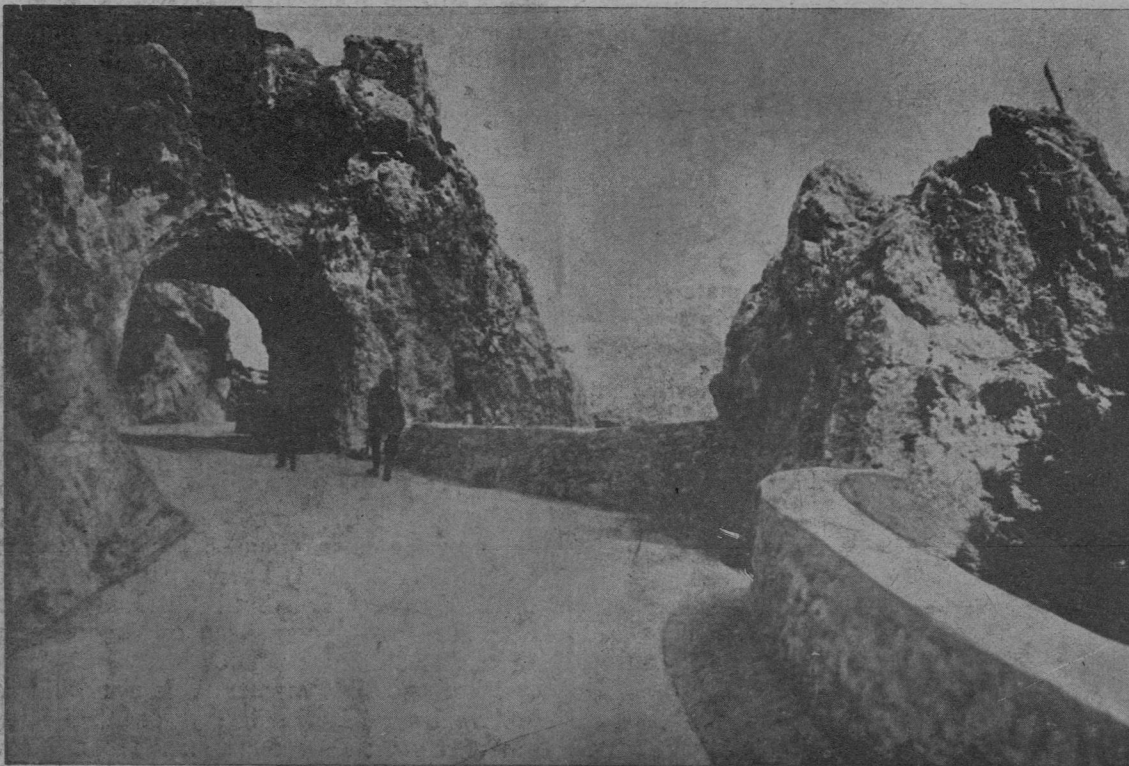
Na razpotju smo, veliki dogodki so pred nami in še pred mirovnim kongresom nam mora zgodovina začrtati ogrodje naše svobode. Mir se bliža z velikimi koraki. V Petrogradu se sestanejo te dni zastopniki centralnih velesil z zastopniki Rusije, da se pogovore o gospodarskih odnosih Rusije in centralnih držav, da sklepajo o posebnem miru z Rusijo.

Nimamo preveč zaupanja v ta bolševiški mir, vendar vemo, plaz se je sprožil, v neproderno temo je posvetil majhen žarek, ti dogodki so zarja novim dnem bodočnosti.

Naši poslanci v jugoslovanskem klubu razumevajo v polnem obsegu veliko dobo. Odločna, dosledna in velikopotezna je politika naše delegacije, zbrane pod okriljem



Naš cesar (na konju) prvi dan po dokončani ofenzivi na trgu v Gorici.



Karakteristična cesta po gorah na tirolski fronti.

Jugoslovanskega kluba. Vse gre natančno po načrtu: Našo svobodo hočemo, bomo in jo moramo doseči. Niti sence negotovosti in dvoma ni v njihovih srcih glede našega narodnega ideala. Naši narodni nasprotniki se zavedajo važnosti našega vprašanja in kolikor bližje smo cilju naše svobode, tem besnejše nas napadajo, kakor pričajo govori nemških nacionalcev zadnjih dni v zbornici in v delegacijah.

Naše samoodločevanje! Predvsem z notranjo silo bomo odvalili težki kamen smrti in suženjstva Stati moramo kot en mož za našo delegacijo, spremljati vsak njihov korak z delom za našo svobodo v naših vrstah samih. Vsak nastop naših državnih poslancev za doseg našega narodnega ideala mora odzvati močan odmev v ljudstvu samem, da bodo vedeli naši narodni nasprotniki, da ne govore voditelji naroda le v svojem imenu in izražajo samo voljo celokupnega naroda. Zavest, da hočemo svobode, je splošna. Vendar so nekatere občine še, ki so prepočasne in prezanične, da bi že odposlale tozadevne izjave za jugoslovansko deklaracijo. Ne odlašati, stvar je nujna. Mudi

se! Sedaj je železo vroče! Oglasite se!

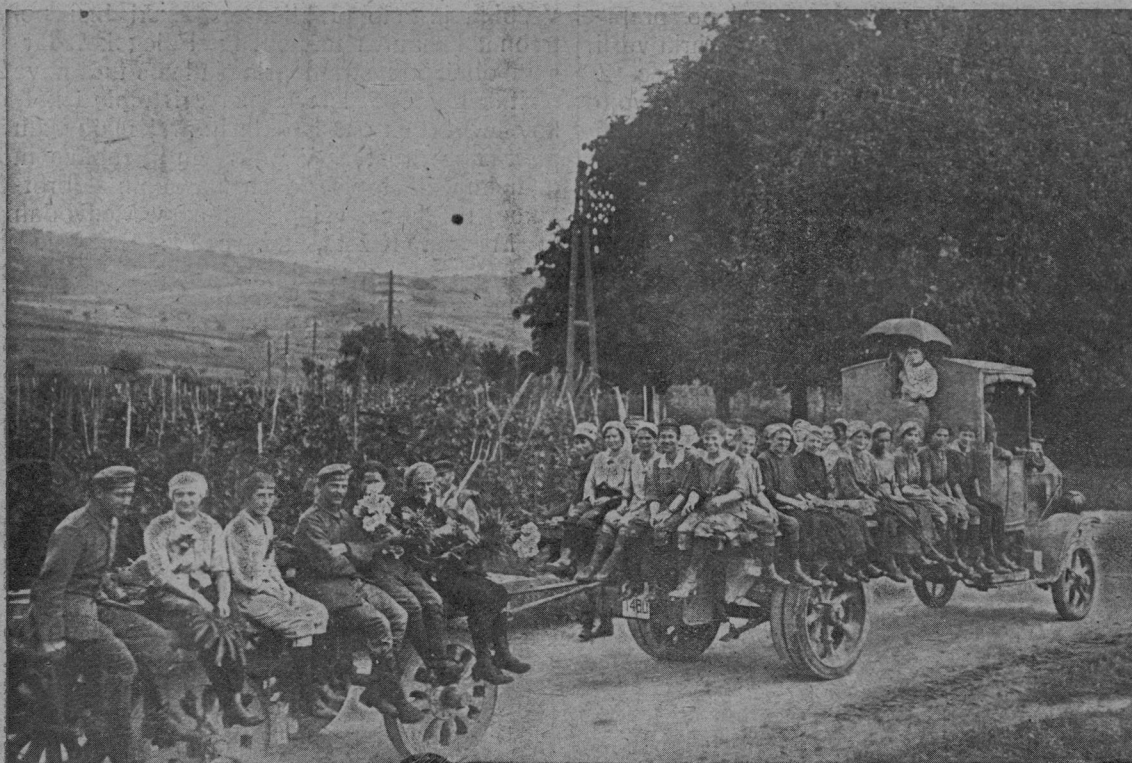
Naša notranja sila naroda mora že sama reagirati na vse poizkuse potujčevanja. Samoodločevanje naroda se pričinja že tam, da vrnejo naša županstva, naši župni uradi, naši zavodi in naša društva nemško pisane odloke in odredbe uradov. Uradniki so za to tu, da občujejo z ljudstvom v njihovem jeziku. Z uradniki govorite povsod le v slovenskem jeziku in ne dajte se tozadevno od nikogar vplivati! Istotako govorite slovenski pri železnici in povsod! Tudi v vojaških pisarnah pri naših polkih so dolžni, da imajo za naše ljudi slovenske nameščence. Trgovci in obrtniki, s tu imi tvrdkami dopisujte le slovenski, da bodo poznali v širši javnosti našo narodno zavednost, da bodo prisiljeni uporabljati v občevarju z nami naše ljudi.

Samoodločba naroda se mora udeleževati v velikem in malen. Energija naroda mora z vso silo stopiti na dan. Pred velikimi dogodki stojimo.

Samoodločba svobodnih narodov je glavni pogoj ruskih bolševikov. Miru ne bo, če centralne države ne priznajo te zahteve



Lesena džamija, postavljena za mohamedanske vojake bos. herc. polka na tirolski fronti.



Z nemške fronte na Francoskem: Važen faktor na franc. fronti so za Nemce v zadnji dobi ženske, delavke, ki kuhajo in nadomeščajo mnogo moških sil.

ruskih demokratov republikancev.

Lenin in Trockij se borita za svobodo vseh narodov, ne le za rusko; zastopata demokracijo vsega sveta, zahtevata isto, kar zahtevajo Wilson, Angleži, Francozi in drugi. V tej zahtevi, da se mora nehati hlapčevanje malih narodov par velikim, je danes edin ves svet. Miru ne bodo diktirali niti nemški nacionalci, niti madžarski šovinisti. Delavstvo vse zemlje stoji za svobodo narodov, ki mora priti.

Zato se ničesar ne bojimo, ne dvomimo in zaupajmo vase ter v končno zmago pravice, ki je od Boga!

Slovenci smo, Jugoslovani in Slovani: ponosni smo na to! In to povejmo vsakomur v brk!

Iz Flandrije: Povodenj po nabrežnih krajih obtežuje vojaške operacije.



Izjava.

Že delj časa se je name pritiskalo, naj svojo tiskarno prodam ali pa vsaj v tisk sprejemem novi politični tednik „Resnica“.

Vzlic ugodnim pogojem sem odločno odklanjal oboje.

Vsled nesrečnih okoliščin sem pa bil končno prisiljen, da se list „Resnica“ v moji tiskarni postavi in 1. številka natisne.

Nadaljni tisk „Resnice“ sem pa odklonil, še predno je izšla 1. številka, in še predno je urednik „Slovana“ odstopil.

Nihče niti iz vrst narodno-napredne, niti iz vrst Slovenske ljudske stranke, niti slovenske socialnodemokratske stranke, ki pozna do dobra razmere in okoliščine, me zato ni obsojal, nego vsakdo je dejal, da pač drugače ravnati nisem mogel. Še več: mnogi so mi celo svetovali in mi še svetujejo, naj tiskarno prodam.

Razvneli pa so se in me kar brez premisleka takoj obsodili tisti, ki se jim je

zdelo prilika ugodna, da „Slovana“ in „Tedenske Slike“ uničijo ter iz privatne zadeve izkujejo javno, politično afero.

Kdor pozna mojo preteklost in sedanjost, kdor je zasledoval moje nesebično vedno res rodoljubno vselej požrtvovalno delovanje, kdor pozna moje prepričanje ne le po mojih besedah, nego tudi po mojih dejanjih: tisti ve, da nisem sposoben zagrešiti nikakega „izdajstva“ ali „neznačajnosti“ — tisti ve, da sem ravnal le v silobranu tako, kakor bi v mojem položaju ravnal in ravnati moral vsakdo.

Če „Ljubljanski Zvon“ res ne more uspevati, ne da bi se zlorabljal moja čisto zasebna nesrečna zadeva zanj kot pač malo okusna reklama in če je res treba za „Ljubljanski Zvon“ kar treh urednikov in še dveh najmlajših „Slovanovih“ sotrudnikov, je to pač žalosten dokaz naše kulturne revščine.

„Slovan“, mesečnik za umetnost, književnost in prosveto pa bo izhajal nadalje

P. n.

Naročnike, katerim poteče z novim letom naročnina, uljudno prosimo, da jo obnove takoj.

„Tedenske Slike“ ostanejo v narodnem jugoslovanskem duhu pisan ilustriran tednik, kakor so bile dosedaj. Potrudili se pa bomo, da bo list še zanimivejši, še boljši.

Sodelovanje so nam obljubili vsi dosedanji naši sutrudniki ter smo pridobili še 3 mlade nove, in tudi za zanimive slike smo poskrbeli tako, da bodo „Tedenske Slike“ res najbolj zanimiv in najboljši slovenski ilustriran tednik.

„Tedenske Slike“ stanejo za celo leto 20.— K, pol leta 10.— K, četrt leta 5.— K, — Posamezne številke stanejo po 40 v izvod.

Obnovite naročnino takoj! Razširjajte „Tedenske Slike“ in pridobivajte še novih naročnikov!

brez podobne reklame in pod uredništvom enega samega celega moža ter, upam, še lepši in še boljši kot dosedaj v doslej začrtani narodno-jugoslovanski smeri.

Toliko za danes. Ker je pričujoča številka „Ted. Slik“ že bila pred Božičem pripravljena za tisk in nimam več prostora, si pridržujem pojasniti vso zadevo prihodnjic obširneje.

Zaključujem: Dal Bog, da bi imeli moji rojaki vselej toli lahko vest, kakor jo imam jaz ter da bi ne bili njih narodni grehi nikdar večji, kakor je moj, ker sem končno vendarle dovolil, da se je natisnila ena sama številka slovenske „Resnice“, ki se je izjavila za deklaracijo v popolnem obsegu neprikrajšano, kakor jo je postal Jugoslovanski klub dne 30. maja 1917.

V Ljubljani, 27. dec. 1917.

Anton Pesek.

Srečno in veselo novo leto

želita vsem naročnikom in čitateljem
uredništvo in upravništvo
„Tedenskih Slik“

Mezopotamija — Medvodje.

Ogromno ozemlje med rekama Evfratom in Tigridom se zove z grškim imenom Mezopotamija, kar pomenja Medvodje. Okoli 3500 km od naše domovine leži raj Adama in Eve, zibel človeštva. Nekdaj središče najvišje svetovne kulture, žitnica Evrope in Azije pred Kristovo dobo, je danes skoraj popolna puščava. Le razvaline mest svedočijo še o nekdanji slavi, sili in imovitosti Medvodja.

Najstarejši kulturni narod, ki je danes v teh krajih znan iz zgodovine, Asirci, so nazivali to zemljo Aram Naharain. Pred 1200 leti pred Kr. r. je vladal ondi mogočni kralj Tiglatpileseren I., ki je bil najsilnejši vladar takratnega sveta. Pod kraljem Asturnarcipalom v 9. veku pred Kr. r. se je raztezalo asirsko kraljestvo nad Babilonijo, Mezopotamijo, Armenijo, Palestino in Sirijo in celo nad Egipptom.

Asirci so stali na vrhuncu kulture. Njihovi zvezdoznanci, matematiki in arhitekti (stavbniki) vzbujajo še dandanes spoštovanje. Zlasti njihove ogromne, silne, razkošne stavbe so bile naravnost čudovite. Vrtovi kraljice Semiramide, ki so ležali na ravnih strehah večnadstropnih palač, so vzbujali občudovanje vsega sveta.

Motika arheologov Angležev in Nemcev je izkopala izpod peska visoko pokrita mesta, palače, mestna zidovja, ki vzbujajo strmenje. Večinoma so ležala na umetno zgrajenih višinah. Stene so okrašene s skulpturami in reliefi ali s slikami. Vsa kiparska in druga dela dokazujejo, da so bili Asirci resni umetniki. Portali palač, mogočni in ogromni, so bili okrašeni z zvermi (levi, tigri), s tičjimi krili in možkimi bradatimi glavami. Tudi kipov bogov so našli mnogo različnih, zelo fantastičnih ter čarobno krasnih. Cele prizore iz bitk, triumfov zmagovitih vojskovodjev, ustaj i. dr. so spretni asirski kiparji oveko večili na stenah palač in sicer v zelo realistično živih in plastičnih oblikah. Ti reliefi govore o takratnem razkošju, dobrem življenju, tehničnih sredstvih in o vojni umetnosti. Bogati, objestni, ošabni, neugnani so bili ti Asirci.

Središče tega raja je bilo v oni srečni dobi mesto Assur, imenovano po asirskem bogu ljubezni in milosti. Ležalo je na desnem bregu Tigrida, okoli 20 km južno od današnjega mesta Mosula. Danes leži na mestu nekdanjega Assura bedna beduinska vas Kalat Šergan.

V dobi makedonskega kralja Aleksandra Velikega, ki je bil baje balkanski Slovan, je drla njegova vojska tod skozi. Kraj je dobil takrat svoje današnje grško ime.

Včasih je bilo tod vse polno lepih, umetnih kanalov, ki so napajali zemljo, da je bila izrebno rodovitna. Slavna rimska mesta, Edessa in Nisibis i. dr., so cvetela tukaj. Danes leži vse pod gorami peska! Le tu in tam je ostal zelen otok — oaza, kamor se zatekajo karavane z velblodi in otovorjenimi osli. plašni noji, brzonoge gazele in divji osli, šakali, razni tiči in mrčesi poleg kač oživljajo žalostno puščavo.

Na mestu nekdanj visoko kulturnih Asircev in Grkov živi tod danes le še roparski Beduini, krvoločni Kurdi, bojoviti Arabci, Armenci

in Turki. Vojna je uničila vso kulturo, vso umetnost, vse blagostanje, vse lepo prebivalstvo. Ko so divji Seldžuki in Turki vdrli v te kraje, je bilo kulturne sreče konec. Z vojnami so upropastili Asirci sebe in svojo domovino, z vojnami so se ugonobili Turki iz te pokrajine, — ostala je le puščava.

A zdaj se vrše zopet hudi boji za Mezopotamijo. Velik del so jo zasedli Angleži. Obetajo se pa novi boji, v katere posežejo

priporočamo vsakemu zavednemu Slovincu. Vsebina je zelo praktična, v vsaki hiši potrebna, zanimiva in poučna. Poleg koledarskih običajnih strani prinaša letos tudi nove pošne določbe, lestvice za pristojbino kolkov in vestnik o dohodkih in prejemkih vseh podružnic društva. V poučnem in zabavnem delu ima životopise dveh narodnih dobrotnikov, Fr. Jarca, veleposestnika v Medvodah in Martina Kržeta, trgovca iz Sodražice,



Iz osvobojene Tirolske: Santa Lucia v Buchensteinu na tirolski meji v krasni, slikoviti alpski okolici.

zavezniki Turkov z največjo silo. Nemčija hoče dobiti za vsako ceno zvezo Berolina preko Budimpešte in Carigrada z Bagdadom. Angleži vlačijo v Mezopotamijo Inde in Japonce. Pripravlja se odločitev.

pesmi Manice Komanove in Fr. Meška, črtici Fr. Ks. Meška in † Podlimbarskega, životopise Fr. Levca, Fr. Hubada, Rajka Peruška ter članek o vojnih in drugih smrtnih žrtvah v vrstah D. C in M. Knjigo krasi 17



Vicenza, važno severnolaško mesto, ki se mu bliža vojska Conrada Hötendorfskega iz Tirolske.

Razne vesti.

Koledar družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani za navadno leto 1918. Str. 140, cena 1'50 K. Ta izvrstno urejevani koledar

slik. Vojna je vsekala naši Družbi hude rane. Darovi so močno padli, a prihajajo zdaj največ iz strelskih jarkov. Naši hrabri vojaki so tudi najvztrajnejši rodoljubi. Čast jim! Posnemajmo jih! Najhujša rana je propad

goriške in krminske ter ondotnih otroških vrtcev. V Trstu je število učencev zelo naraslo, tako da so vsi razredi prenapolnjeni. Treba bi bilo novih. Trstu bo treba slovenske meščanske šole. Slovenci, ki vam je vojna naklonila večje dobičke, mislite na Gorico, Trst, Krmin! Tam se hoče zdaj širiti nov sovražnik, ko je bil pregnan stari; za laškim prihaja nemškutarstvo! Vsi Slovenci mislite o novem letu na D. C. in M., ki nam

da ga je v izobilju za naše in nemške čete. Cene vina bi morale vsled tega padati.

„Najlepši dan mojega življenja“. Cesar Karel je rekel pri sprejemu avstrijskih delegatov predsedniku Hauserju: „Dan, ko bom sklenil mir, bo najlepši dan mojega življenja.“

Na Portugalskem so napravili revolucijo in imajo že novo vlado. Nastal je zopet mir.

v Evropi kakor v kolonijah širi mirovni pokret.

Asquith v Birminghamu je rekel v nekem govoru, da sedaj ni večjega sovražnika človeškega rodu, kakor bi bil mož, ki bi z besedo ali dejanjem otežkočal dosego miru.

Kreditni zavod za stanovanjsko skrb so ustanovile splošne avstrijske stavbne družbe, da omogočijo s pomočjo subvencij ministrstva za javna dela uradnikom in delavcem, da si postavijo po vojni lastne domove. Delež znaša 500 K.

Novi davki. V finančnem odseku je izjavil finančni minister, da bo treba najti novih davčnih virnov, iz katerih bo država zajemala nove dohodke. V to svrhu se minister namerava posvetovati s strokovnjaki in interesenti. Davek na žganje je treba nujno rešiti, istotako davek na sladkor. Premoženjski davek se pa bo mogel uvesti šele po vojski.

Krekov spomenik. Odbor za dr. Krekov spomenik je razpisal 2 nagradi (600 in 300 K) za najboljša osnutka spomenika na Krekovem grobu. Načrti se morajo vposlati odboru do konca marca 1918.

Mesto Trst in deželi Kranjsko in Koroško so izločene iz ozemlja, kjer je prepovedan brzojav in telefon. Dovoljen nam je torej zopet zasebni brzojavni in telefonski promet, kar je za trgovino in obrt in zasebnike velike važnosti. Tudi pisemska cenzura se je v tem ozemlju že odpravilo.

Pomanjkanje papirja in dunajski listi. Medtem ko je vlada v zadnjem času zopet restringirala kontingent papirja za časopise in bodemo kmalu tako daleč, da slovanski listi niti na štirih straneh ne bodo mogli več izhajati, izdajajo dunajski založniki svoje liste v pravih knjigah. Pa ne morda za to, ker imajo toliko gradiva na razpolago in imajo povedati svojim čitateljem toliko važnih in novih stvari. Narobe, dunajski listi so v svojem tekstu silno skromni in duševno ubogi, tem bogatejši pa so po raznolčnosti svoje inseratne vsebine. Nedeljska „Neue Freie Presse“ ima 42 strani, med temi pa natančno 32 strani inseratov. Da se mastijo nemški židje z anoncami, morajo slovanski čitatelji stradati na čtivu. To je pravica.

Pošta v Dalmaciji. Dalmatinski listi tožijo nad naravnost groznimi razmerami, ki so zavladale v poštnem prometu. V Prijedoru leži 15.000 paketov, namenjenih za dalmatinske pošte. Po večini so ti paketi že danes razbiti, uničeni in izpraznjeni. Neki trgovec v Splitu je prejel te dni nekaj zabojčkov s konjakom. Ko je zabojčke odprl, je bila v njih sama — opeka. Drugi trgovec je dobil več košar sadja, toda v košarah je bilo le kamenje. Dalmatinski trgovci se hočejo preko trg. in obrt. zbornice obrniti na trg. ministstvo.

Odbor za rekviriranje. Ravnateljstvo madžarskih železnic se je te dni pritožilo pri policiji, da prebivalstvo bližnjih krajev, zlasti v Rakosszentmihalyju, prihaja na kolodvore ter si kratkomalo vzame iz vagonov, kar potrebuje. Tako se dogaja, da kmetje čakajo v postajah na tovarne vlake in jih potem, ko dojdejo, kratkomalo izpraznijo. Policija je poslala v Rakosszentmihalyju detektive na kolodvor in ti so dognali, da sodelujeta pri tem izpraznjevanju vagonov $\frac{2}{3}$ vsega prebivalstva občine. Tako odnašajo dan na dan s tega kolodvora nebroj metrskih stotov preмога in drva. Ljudje prihajajo kar z vozovi in si nalože vpričo železniškega osebja, kar mislijo, da bodo mogli rabiti. Dogaja se to večidel zjutraj ob 4. Železniško osebje je prot item ljudem popolnoma brez moči, ker prihaja navadno v velikih gručah, razbijejo



Iz osvobojene Tirolske: Primiero v južni Tirolski, krasno letovišče.

rešuje mladino narodne smrti! Mladina je naša bodočnost.

Brigadir Pilsudski, ustanovitelj poljskih legij in ljubljenec poljskega naroda, je v Magdeburgu, kjer so ga Nemci internirali, opasno zbolel. Pilsudski uživa v vjetništvu

Ententa je v načelu za premirje in mirovna pogajanja.

Japonska ne napove vojne Rusiji, čeprav sklene poseben mir.

Sporazum bolj naklonjen miru. Kapitan Noerregard je zapisal v „Dagens Nyhe-



Iz osvobojene Tirolske: Mesto Borgo v suganski dolini, dolgo sedež laškega poveljstva, danes zopet v naši posesti.

pravice oficirja, korespondenca pa mu je prepovedana.

Vino na italijanski fronti. Listi poročajo, da je avstro-nemška armada v Italiji zajela ogromne zaloge vina, in sicer toliko,

ter: „Vojaški položaj je ugoden osrednjim velesilam. Zavezniki bi v najboljšem slučaju več let potrebovali, da bi jih z orožjem premagali. O izstradanju Nemčije ni več misliti. Gotova znamenja se pojavljajo, da se tako



Iz Abrahamovih krajev, ki so jih pred kratkim zasedli Angleži: Ženske iz palestinskega Hebroma pri takozvanem Abrahamovem vodnjaku.

vrata na vagonih in odnašajo blago. Železničarji imenujejo te vrle Madžare resignirano „odbor za rekviriranje“. Nekega dne so se hoteli železničarji ustaviti, pa so slabo nalleteli. „Odbor za rekviriranje“ jih je kratkotalo pretepel, tako da je moralo nekaj železničarjev v bolnico. Ti občinarji so potem redno „rekvirirali“ nele drva in premog, marveč tudi živila, žito, celo prašiče in govedo. Večidel so „izvršilni organi rekvizijskega odbora“ žene. Enkrat so detektiv aretirali 57 oseb pri „rekviriranju“, med tem pa, ko so jih odgnali v vas, je drugi del „rekvizicijskega odbora“ rekviriral cel vagon drv. To moderno postopanje so si prilastili sedaj tudi po drugih občinah, ki leže vse prav tik pred Budimpešto.

Nov način ranocelstva je izumil ameriški kirurg dr. Carrel, ki se je podal na Francosko, koder vodi veliko vojaško bolnišnico. Dr. Carrel je izumil pripravo, katera je tako urejena, da rano vedno zaliva po tanki kavčukovi cevi z vodo, ki je pomešana z razkuževalno tekočino in snovmi ki pospešujejo celilnost. Priprava ima namen, da ostane rana neprestano sveža in ne more nobena nesnaga priti do rane. Zdravilna tekočina pa mora neprestano curljati na rano, in sicer celo tedaj, ko bolnik spi. Dr. Carrel je s tem načinom dosegel zelo lepe uspehe. Rane, ki se drugače po več mesecev niso hotele zaceliti, so se v dr. Carlovi bolnišnici zacelile že tekom enega ali dveh tednov.

Zmes.

Moderno. A.: Da imaš na mesec 250 K dohodov, skoraj ne morej verjeti. Kako je to mogoče?

B.: Prav lahko! 110 K imam plače. Stanarine 40 K ne plačam, je 150 K: mlekarici in štacunarju ostanem dolžan 30 K, je 180 K: tudi mesarju ne plačam 40 K, je 220 K; 30 K si vsak mesec pri prijateljih izposodim, znaša torej vse skupaj 250 K.

Po resnici. „Torej štiri tedne niste bili za delo! — Zdaj pa že zopet lahko delate, kajne?“ —

Priča: „Prav rad še ne, gospod sodnik.“

Izpred sodišča. Zagovornik: „Prosim, naj gospodje zatožencu (lovskemu tatu) ka-

zen skrajšajo, ker jo mora odsedeti v času, ko je lov dovoljen!“

Pri vojakih. Korporal: „Vi ste res pravi butelj! Čimbolj pametno vas gospod poročnik vprašuje, tem bolj neumno zijate!“

Priznanje. Zatoženec državnemu pravdniku, ki ga je prav ostro prijemal: „Dobro ste me ošteli, gospod državni pravdnik; sem že skoraj mislil, da mi moja stara levite bere.“

Predpravice. „Vsak stan ima svoje težave,“ tolaži čevljarski vajenec svojega tovariša, ki ga je mojster našeškal: „Kralje mazilijo, advokate „mažejo“, nas pa „biksajo“.

A.: „Moj oče je stražnik na konju.“

B.: „Ali je zaradi tega kaj na boljem?“

A.: „O, seveda. Kadar je kakšen pretep ali so demonstracije, se lahko veliko prej umakne, kakor stražnik-pešec.“

Na Madžarskem. Glediščar je naslikal kraj, ki ga polni mesec obseva. Mesec ni bil po volji gledalcem, tako da je bila predstava izžvižgana. Drugič napravi luni mogočne brke, in gledalci jamejo ploskati: „Bravo, loncman, bravo!“

Iz šole. Učitelj vpraša: „Kako visoka je bila gora Sinaj?“ ter palico srdito kvišku drži. „Kaj ne boste odgovorili? Mana ti!“

Mana jokaje: „Jaz ne vem.“

Učitelj: „Saj sem vedel, da punce več znajo ko dečki.“

Pomirljivo. „Vi zvezdoklatež, vi govorite zmeraj o nekem oslu. Ali morda mislite name?“

„In vi, mlakopadež, čemu pa mislite tako nespretno? Misli-li da ni še več oslov na svetu?“

Zvita Metka. „Mama, miš je padla v mleko.“

Mati: „Pa si jo ven vzela?“

Metka: „Ne. Mačko sem zagrabila, pa jo v igla v skledo.“

Nov Salamon. Župan zapove, da ima vsaki gospodar izpred svoje hiše sneg proč spraviti, in ukaz se glasi: „Novi sneg more ostati, stari pa se mora takoj skidati.“

Boječi. Gospod: „Kako morete biti tako predrzen in nesramen, da stopite noter, pa ne potrkate?“

Berač: „Milostivi gospod, nisem si upal.“

STAVCE

sprejme „ZVEZNA TISKARNA“
v Ljubljani, Dunajska cesta št. 9.

Potrdila istovetnosti

|| izvršene po najnovšem ||
predpisu dobe občine v
„ZVEZNI TISKARNI“
v Ljubljani, Dunajska c. 9 ||



Tiskovine vseh vrst

kakor:

časopise, knjige, brošure, cenike,
lepake, letake, vabila, vsporede,
tabele, račune, kuverte in pi-
semski papir s firmo, vizitke, na-
slovnice itd.

natisne lično in ceno

ZVEZNA TISKARNA

v Ljubljani,

Dunajska cesta št. 9



Za Novo leto najlepše darilo mladini
ie povest slovenskega dečka iz sedanje vojne

„DORE“,

ki jo je spisal dr. Ivan Lah, lepo ilustriral
Maksim Gaspari, izdala in založila „Zvezna
tiskarna“ v Ljubljani.

Cena vezani knjigi je 2.50 K ter se dobiva po
knjigarnah in v upravnistvu „Tedenskih Slik“.

Izšel je velezanimiv
roman

„SNAHA“

ki opisuje usodo pogumne Irke, ki je poročila angleškega lorda, dasi iskreno ljubi svoj od Angležev zatirani irski narod ter se poteguje za njegove pravice.

Lordova mati mrzi svojo snaho, ker je Irka ter jo oholo prezira in jej ob vsaki priliki da občutiti, da ni enakopravna.

„Snaha“ je fin velezanimiv roman iz najvišjih družabnih krogov in bo gotovo zanima vsakogar,

Ta roman naj bi čital vsakdo. Naročite si ga, naročite ga pa tudi vojakom, da jim ga pošljemo, s tem jim napravite veliko veselje, ker dobre, zanimive knjige je vsakdo vesel.

Naročite nemudoma!

Broširan stane po knjigarnah in v našem upravništvu izvod 3 K, po pošti 30 v več; za naročnike „Tedenskih Slik“ pa stane s poštnino vred samo 3 K,



SLOVAN

MESEČNIK ZA
KNJIŽEVNOST
UMETNOST
IN PROSVETO

XV. letnik

priobčuje pesmi, romane, novele, povesti in razprave najboljših slovenskih pesnikov, pisateljev in znanstvenikov.

Vsaka številka „SLOVANA“ ima po 1 do 2 eno- in večbarvni umetniški prilogi, reprodukcije del najboljših slikarjev oziroma kiparjev ter portrete pisateljev in umetnikov.

Naročnina za „SLOVANA“ znaša za vse leto 12 K, pol leta 6 K, za dijake vse leto 10 K, za pol leta 5 K. Naročite „SLOVANA“ takoj!

Naslov: „SLOVAN“ - Ljubljana, Dunajska cesta 9. Novi naročniki dobe še vse letos že izišle številke.

Razširjajte „Tedenske Slike“!

Zajamčen uspeh!

Tisoče zahvalnih pism za vpregled na razpolago



Bujno lepo oprsje

dobite, če rabite

med. dr. A. Rixovo prsno kremo

jamčeno neškodljivo. Za vsako starost liter, zanesljiv uspeh. — Zunanja raba. — Pušica za poskušnjo K 5 — velika pušica, ki zadostuje za uspeh K 10 — Kosm. Dr. A. Rix preparati, Dunaj IX, Lakerergasse 6/O. Razpošilja se strogo diskretno. Zaloga v Ljubljani: Parfumerija A. Kanc in drogerija „Adrija“; v Mariboru: Schutzengel Apoth.; Apoth. Mariahilf, u. Parf. Wolfram.

F. BATJEL prej v Gorici. LJUBLJANA, Stari trg 28



Moška in ženska dvokolesa še s staro pnevmatiko živalni in pisalni stroji, gramofoni, električne žepne svetilke.

Najboljše baterije.

Posebno nizke cene za preprodajalce.

Mehanična delavnica

na Starem trgu št. 11.

Podaljšaj svoje življenje!

Mogoče je življenje si podaljšati, bolezni preprečiti, bolnike ozdraviti, slabotne ojačiti, omahljive otrditi in nesrečnike osrečiti.



Kaj je za vsako boleznijo?

Oslabljenje živčevja, potrnost, izgube dragih prijateljev ali svojcev, razočaranja, bojazen pred boleznijo, napačen način življenja in mnogo drugih vzrokov.

Veselo srce

je najboljši zdravnik! Je sredstvo, ki Te pripelje k veselju, ki Te oživlja, Te napolni z novimi upi, in to sredstvo se Ti pokaže v pismu, katerega dobi vsakdo, kedor ponj piše, takoj in

popolnoma zastonj!

V tej mali ročni knjižici se raztolmači, kako se da v kratki dobi in brez motenja v poklicu nadomestiti moč živcev in mišic, kako se zboljšajo in odstranijo utrujenost, raztresenost, slab spomin, nevolja do dela in nebroj drugih bolezenskih prikazni. Zahtevajte to pisanje, prineslo Vam bo nadebudne ure.

Naslov:

Ernst Orsech, Berlin S. W. Markgrafenstrasse 63. odd. 499.

Podpisujte VII. vojno posojilo!

Framydol je sredstvo za pomlajenje las ki rdeče, svetle in sive lase in brado za trajno temno barva. 1 steklenica s poštnino vred stane K 2.70.



Rydyol je rožnata voda, ki žilavo pordeči blede lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštnino vred K 2.45. Povzeteje 55 vinarjev več. Naslov za naročila:



Jan Grolich, drogerija pri angelju v BRNU št. 645, Moravsko.



100 lit. zdrave domačepijače

osvežuje in gasi žejo. Vsak si more z malimi stroški sam izdelovati. V zalogi so: ananas, jabolka, grenadine, maline, muškatinne hruške, pomaranče, dišeča perla, višnje. Ne ponestrči se nikdar. Te domače pijače se poleti zauživajo lahko ohlajene in pozimi tudi gorke, namesto ruma in žganja. Tvarina z natančnim predpisom stane K 12— franko po povzetju. Za gospodarstva, tovarne, večje gospodinjstvo, delavnice itd. neprecenljive vrednosti, ker delavca poživlja in ga ne opoji in njegovi delavni moči ne škoduje.

Jan Grolich, drogerija pri angelju v BRNU št. 645, Moravsko.



Diamanti za rezanje stekla za steklarje in domačo rabo.

Diamantov za rezanje stekla zamerem oddati sedaj samo št. 4 za K 11.70 in „5 1/2“ „16“—

Ker je dovoz diamantov ustavljen ter se dobi sirovina le teško in po ogromni ceni. Poština s povzetjem stane 85 h. Za pošteno in solidno blago jamči

Jan Grolich, drogerija pri angelju v BRNU št. 645, Moravsko.



500 kron v zlatu

če ne odstrani krema Grolich z zraven spadajočim milom vse solčne pege, maroge, solčne opekline, ogrce, obrabno rdečico itd. in ne ohrani kože mladostno sveže in nežne. Cena K 5.75 s poštnino vred. 3 porcije stanejo K 16—, 6 porcij K 30.70. Vse brez kakih nadaljnjih stroškov Naslov za naročila:

Jan Grolich, drogerija pri angelju v BRNU št. 645, Moravsko.

Zamaške

nove in stare, kupi vsako množino tvrdka Ljubljanska industrija probkovih zamaškov JELAČIN & KO. LJUBLJANA

Album razrušene Gorice

in različne razglednice od podrte Gorice. Velika zaloga umetniških kart za 15—18 in 20 K za 100 kom. Naročila se prošijo na naslov:

ANTON PERTOT, GRADEC, Roseggerhaus.

Zaloga pohoštva
VIDO BRATOVŽ
Stari trg 5
LJUBLJANA

GRESCES FORTIS

SANATORIUM EMONA
 ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.
 PORODNIŠNICA.

LJUBLJANA KOMENSKEGA ULICA 4
 SEF-ZDRAVNIK PRIMARIJ DR. FR. DERGANČ

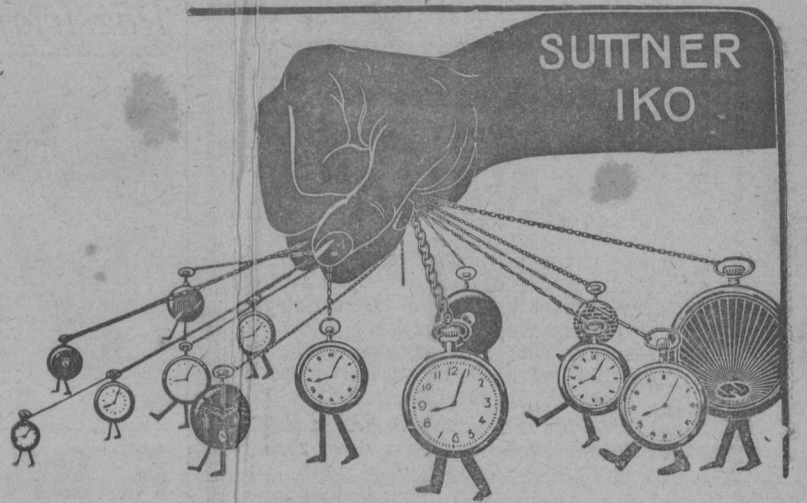


Selenburgova ulica 1
 (sraven trgovine Tičar)

Špecijalna trgovina bluz

Antonija Sitar

Dobro 'IKO' uro



vsak občuduje in zaželi, kajti ona je
mojstrsko delo urarske umetnosti!

Razpošilja se po povzetju, — Neugajajoče zamenjam!

Velika izbira ur, verižic, prstanov, lepoticja, daril itd. v velikem

krasnem ceniku,

katerega zahtevajte zastoj in poštnine prosto.

:: Vse ure so natančno preizkušene ::

Lastna znamka 'IKO' svetovnoznana.

Kovinate ure po K 22— 26—
 32— 40— 60—

Srebrne ure po K 48— 54—
 60— 70— 90— 100—

Kovinate verižice po K 2— 3—
 4— 6— 10—

Usnjate verižice po K 1'60 2'80
 4'80

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Svetovna razpošiljalnica

H. Suttner samo v Ljubljani št. 5

Nobene podružnice. Svetovnoznana radi razpošiljanja dobrih ur. Nobene podružnice.

Vlagalko

sprejme „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani, Dunajska cesta št. 9.

Kislo vodo, vino in sadjeve

razpošilja

A. OSET, pošta Guštanj, Koroška

Kupim vse vrste zamaške, steklenice in sode.

Priporoča se
 :: umetna knjigoveznica ::
IVAN JAKOPIČ
 :: LJUBLJANA. ::

Mazilo za lase

varstvena znamka Netopir

napravi g. Ana Križaj v Spodnji Šiški št. 222 pri Ljubljani. Dobi se v Kolodvorski ulici 200 ali pa v trafiki pri farni cerkvi. V 3 tednih zrastejo najlepše lase. Steklenica po 6 in 8 K. Pošilja se tudi po pošti. Izborno sredstvo za rast las. — **Za gotovost se jamči. — Zado- stuje steklenica.** — Spričevala na razpolago.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

STRITARJEVA ULICA ŠTEV. 2. Rezervni fondii okroglo 1,500.000 kron.

:: Delniška glavica 10,000.000 kron. ::

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici (t.č. v Ljubljani) in Celju.

Sprejema vloge na vložne knjižice in na tekoči račun ter j obrestuje najugodnejše.

4% rentnine od vlog na knjižice plača baka sama.

Naročnina za list „Tedenske Slike“; za Avstro-Ogersko: 1/4 leta K 5, 1/2 leta K 10, celo leto K 15; za Nemčijo: 1/2 leta M 12, celo leto M 24; za ostalo inozemstvo: celo leto fr. 32.— Uredništvo in upravnishv Ljubljana, Dunajska cesta št. 9.